ایرنا

چند روایت از گاز گرفتگی و راهکارهای پیشگیری از آن

فرار از مرگ خاموش

ترانه بنی‌یعقوب
گزارش‌نویس

صحنه آنقدر دردناک بود که با گذشت سال‌ها هنوز توی ذهنم حک شده؛ خانواده‌ای که آرام کنار هم خوابیده بودند، بدون صدا و خاموش. اما این خواب یک خواب معمولی نبود. مرد، زن و دو بچه، جان‌شان را به خاطر گازگرفتگی از دست داده بودند. مرگ خاموشی که باورنکردنی بود. این خانواده در کرج همسایه‌مان بودند. بارها صدای شادی و خوشحالی دو کودک‌شان را شنیده بودم و همین طور ذوق کردن پدر و مادر از شیرین‌زبانی بچه‌های دوساله و چهارساله‌شان. برای هیچکس باورکردنی نبود که آنها دیگر از خواب بیدار نمی‌شوند، دیگر نمی‌خندند و صدای شادی‌شان را هیچکس نخواهد شنید. یک بخاری باعث مرگ هر چهار نفرشان شده بود.

خانه‌شان کوچک و نقلی بود. یک هال کوچک و یک اتاق خواب داشت. توی هال یک بخاری بود و هرسال همان بخاری گرم‌شان می‌کرد اما زمستان آن سال کرج خیلی سرد بود. یادم می‌آید ما هم یک بخاری توی هال داشتیم اما خانه آنقدر سرد بود که در دو اتاق را بسته نگه می‌داشتیم تا کمی گرم شویم. توی خانه لباس گرم می‌پوشیدیم و گاهی هم یک چراغ نفتی روشن می‌کردیم. البته همیشه یادمان بود لای پنجره را باز بگذاریم. اما آنها دو بچه کوچک داشتند و پدر خانواده لابد با خودش فکر کرده بود یک بخاری اضافه توی اتاق خواب برپا کند و پنجره‌ها را تا جایی که امکان دارد بسته نگه دارد تا کسی سرما نخورد. اما بخاری توی اتاق بدون دودکش بود. حتماً با خودش فکر کرده بود چند ساعت بخاری روشن کردن آن هم شب‌ها که خطری ندارد... اما همان بخاری باعث مرگ خودش و خانواده‌اش شد. سال‌ها از این ماجرا گذشته است و هربار خبر گازگرفتگی جدیدی منتشر می‌شود، لرزه بر اندامم می‌افتد. یاد بچه‌ها می‌افتم که اگر الان زنده بودند چند سال‌شان بود؟ این همه سال گذشته اما انگار کمتر کسی درسی از این حوادث گرفته و در فصل زمستان تقریباً هر چند روز یک بار خبر گازگرفتگی جدیدی در بخش حوادث روزنامه‌ها منتشر می‌شود.

اگر باورتان نمی‌شود، بیایید خبر چند گازگرفتگی همین چند روز قبل از نوشتن این گزارش را با هم مرور کنیم؛ ۱۲ آذرماه امسال یک مادر ۲۵ ساله و دختر ۶ ساله‌اش بر اثر گازگرفتگی در روستای چالخاماز از توابع باروق میاندوآب جان خود را از دست دادند. کارشناسان دستکاری در دودکش بخاری را علت بروز این حادثه دانستند. ۳۰ آبان‌ماه در اصفهان هم یک حادثه رخ داد و دو نفر از جمله یک خانم ۶۵ ساله و یک آقای ۷۰ ساله بر اثر گازگرفتگی مسموم شدند و یک مرد ۵۵ ساله نیز در این حادثه جان خود را از دست داد. ۱۳ آذرماه امسال جمعیت هلال احمر اعلام کرد که انتشار گاز منوکسید کربن در یک مدرسه شبانه‌روزی شهرستان ساری منجر به مسمومیت ۵۰ نفر شده است. البته خوشبختانه این دانش‌آموزان دچار مسمومیت خفیف شده و مدتی در بیمارستان بستری ماندند و مرخص شدند. خلاصه که از این خبرها زیاد است و اگر بخواهید می‌توانید با یک جست‌وجوی ساده به کلی خبر در این زمینه دست پیدا کنید؛ خبرهایی دردناک و غم‌انگیز.

اگر هم بخواهیم از آمارها بگوییم چندان خوش‌خبر نیستیم. فقط در شش ماهه اول امسال ۲۲۴ نفر به‌دلیل مسمومیت با گاز سمی منوکسید کربن جان خود را از دست داده‌اند، آماری که در مقایسه با شش ماهه اول سال گذشته ۲۲.۴ درصد افزایش داشته است. همچنین بر اساس آماری که پزشکی قانونی اعلام کرده در شش ماهه ابتدایی سال گذشته ۱۸۳ نفر بر اثر مسمومیت با گاز منوکسید کربن جان خود را از دست دادند.

بر اساس آمار پزشکی قانونی در شش ماهه اول سال ۱۴۰۱ استان‌های تهران با ۲۹ مورد فوتی، خراسان رضوی با ۲۵ مورد فوتی و آذربایجان شرقی با ۲۳ مورد فوتی بیشترین و استان‌های قم، سیستان و بلوچستان و سمنان بدون جانباخته بودند. در استان‌های ایلام، بوشهر و خراسان جنوبی نیز یک مورد فوتی به ثبت رسیده و در استان‌های کهگیلویه و بویراحمد، گلستان، هرمزگان و یزد هم دو نفر جان خود را به‌دلیل گازگرفتگی از دست داده‌اند. اما چرا این اتفاقات تلخ رخ می‌دهد؟ چرا با وجود این اخبار و هشدارهای پیاپی باز هم آدم‌ها سهل‌انگاری می‌کنند؟ محمد آن روزی را فراموش نمی‌کند که وقتی مأموران آتش‌نشانی برای نجات کسی که در آسانسور ساختمان گیر افتاده بود سر رسیدند، چون در آپارتمان آنها باز بود چشمشان به بخاری آنها افتاد و فریاد زدند این آلت قتاله در خانه شما چه می‌کند: «راستش گیج شده بودم که درباره چه چیزی حرف می‌زنند؟ یکی از آتش‌نشان‌ها گفت منظورم این بخاری بدون دودکش است. خانه ما شوفاژ دارد اما چون بزرگ است و زمستان‌ها خوب گرم نمی‌شود یک بخاری بدون دودکش هم گذاشته بودیم تا اینکه آتش‌نشان‌ها برایمان توضیح دادند چقدر بخاری‌های بدون دودکش در خانه و جاهای سربسته خطرناک است. از آن روز بخاری را برداشتم و به انباری بردم، آدم از سرما هم که بلرزد بهتر است تا اینکه خطر گازگرفتگی تهدیدش کند.» علی آقا فقط بخاری‌های استاندارد می‌فروشد اما تأکید می‌کند که برخی از مردم در خرید بخاری دقت نمی‌کنند. او از بخاری‌های بدون دودکش نام می‌برد که هر سال کلی قربانی می‌گیرد: «در حال حاضر بخاری گازی به دو صورت با دودکش و بدون دودکش در بازار هست که با دانستن چگونگی کارکرد هر یک از آنها می‌توانیم انتخاب مناسبی برای منزل یا محل کارمان داشته باشیم. برای تولید گرما و حرارت در بخاری گازی، اکسیژن مصرف می‌شود و اغلب اشتباه مردم این است که فکر می‌کنند دودکش، اکسیژن محیط را تأمین می‌کند در صورتی که دودکش فقط گاز منوکسید کربن تولید شده را به خارج هدایت می‌کند. پس در بخاری گازی دودکش‌دار اکسیژن فراوان از محیط گرفته می‌شود و گاز منوکسید کربن که کشنده است از طریق دودکش به بیرون هدایت می‌شود. بنابراین نباید از بخاری گازی در فضاهای بسته و کوچک استفاده کرد. همچنین در مکان‌هایی که تبادل هوا با فضای آزاد امکان‌پذیر است مثل اتاق‌های بزرگ، استفاده از بخاری دودکش‌دار توصیه می‌شود. استفاده از بخاری گازی در حمام که کلاً ممنوع است. بخاری‌های بدون دودکش هم پرمصرفند و نسبت به دودکش‌دارها تولید منوکسید کربن کمتری دارند اما در محیط‌های سربسته استفاده از آنها ممنوع است. مثلاً در مغازه‌های بزرگ و جاهایی که هوا در رفت و آمد است استفاده از آنها مانعی ندارد ولی برای خانه مناسب نیست.» اما جدای از بحث بخاری‌های غیراستاندارد، رعایت نکات ایمنی هم می‌تواند سهم زیادی در کاهش حوادث این‌چنینی داشته باشد. گاز منوکسید کربن که عامل مرگ در اثر گازگرفتگی است، در اثر سوختن ناقص دستگاه‌های گرمایشی تولید می‌شود که می‌تواند ناشی از سوخت نامناسب، معیوب بودن دستگاه، کاهش میزان اکسیژن محیط یا انسداد راه خروجی باشد.

> خانه ما شوفاژ دارد اما چون بزرگ است و زمستان‌ها خوب گرم نمی‌شود یک بخاری بدون دودکش هم گذاشته بودیم تا اینکه آتش‌نشان‌ها برایمان توضیح دادند چقدر بخاری‌های بدون دودکش در خانه و جاهای سربسته خطرناک است. از آن روز بخاری را برداشتم و به انباری بردم آدم از سرما هم که بلرزد بهتر است

محمد موسوی، کارشناس ایمنی می‌گوید: «گاز منوکسید کربن از تمامی وسایل گازسوز تولید می‌شود و گازی سبک‌تر از هوا بوده و قدرت انتشار آن بسیار بالا است. بنابراین توصیه بستن کامل پنجره‌ها کاملاً نادرست است. منوکسید کربن در اثر ناقص‌سوزی تولید می‌شود که به مرور زمان در محیط منزل اکسیژن کم و میزان آن تشدید می‌شود که رنگ قرمز شعله ناشی از همین است. شعله قرمز یعنی اکسیژن کاهش یافته و اگر در را باز کنند، آبی می‌شود وگرنه ممکن است افراد را مسموم کند. همچنین استفاده از وسیله گرمایشی غیراستاندارد حتی بخاری‌های بدون دودکش یا بخاری‌هایی که دودکش آنها داخل سطل آب قرار دارد، غیرمجاز است. دودکش هم باید یک متر از سطح ساختمان بالاتر باشد و کلاهک داشته باشد. در اتاق‌های کوچک استفاده از گاز پیک‌نیکی یا بخاری‌های غیراستاندارد خطرناک و مرگ‌آور است. همچنین توصیه می‌کنم نصب کلیه لوازم گازسوز در منزل توسط افراد متخصص انجام شود و رابط اتصال بر منبع سوخت هم دقیقاً امتحان شود. برای امتحان احتراق صحیح، علاوه بر رنگ آبی شعله، گرم بودن لوله‌های خروجی نیز سالم بودن وسیله گرمایشی و خروج منوکسید کربن را تأیید می‌کند.»

سازمان آتش‌نشانی شهر تهران اعلام کرده که امسال به‌صورت سرزده از برخی اماکن و ساختمان‌ها بازدید خواهد داشت تا میزان خطر مسمومیت با منوکسید کربن را بررسی کرده و نکات ایمنی را به شهروندان توصیه کند. کارشناسان این سازمان معتقدند، خطر مسمومیت با منوکسید کربن در تمامی ساختمان‌ها وجود دارد اما ساختمان‌های فرسوده بیشتر در معرض خطر قرار دارند.

سرما گاهی حواس و تمرکز آدم را به هم می‌ریزد، اما یادمان باشد اول اطمینان از ایمنی بعد پناه بردن به گرما. بیایید امیدوار باشیم امسال دیگر کسی مرگ خاموش را تجربه نکند.

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۴۱۰۵

آسان

			۳	۸			۹	۲
	۷		۱					
۸	۲			۵	۹	۳		
				۹		۲	۶	۵
	۴	۹	۸		۲	۱	۳	
۶	۱	۲		۷				
		۱	۲	۴			۷	۶
					۷		۸	
۴	۹			۱	۸			

متوسط

	۲		۸	۶				۵
		۶						۳
۸	۹			۱		۴		۲
		۷	۱	۹	۳			
			۲	۸	۶	۳		
۳		۴		۷			۱	۸
۵						۷		
۹				۲	۱		۳	

سخت

			۱		۲	۷	۶	
		۶			۹		۴	
	۱			۸				
	۷			۹		۶		
	۳			۵			۲	
		۸		۳			۵	
				۶			۳	
	۹		۴			۱		
	۶	۳	۹		۷			

خیلی سخت

۷		۵			۲		۳	۶
	۶		۷		۵			
								۷
۱					۴			
۳		۴				۱		۸
			۵					۲
۶								
			۱		۳		۷	
۹	۳		۴			۸		۱

حل جدول سودوکو شماره ۴۱۰۵

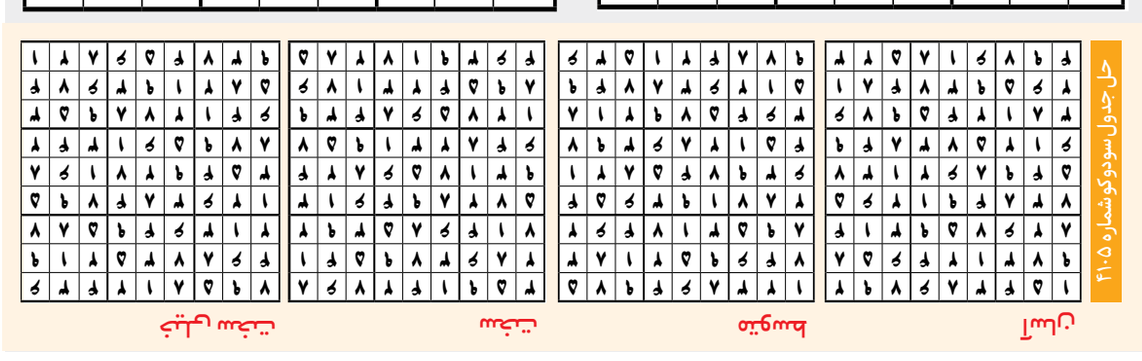

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۸۰۷۴

جدول عادی

افقی:

۱- اهمیت ندادن به نظر دیگران و خویشتن را محور کائنات دانستن - سرمربی فولاد خوزستان
۲- طایفه - اداره‌ای از تشکیلات قضایی - شیپور بزرگ
۳- گاز گلخانه‌ای - غلاف شمشیر - فلات آسیایی
۴- دریک محل کار می‌کنند - صد متر مربع - آش محلی یزد
۵- یک لحظه - صدمه - به رشته تحریر درآورد - پسوند نظیر
۶- میوه‌ای شبیه شاه‌توت - فریاد بلند - برنامه فوتبالی سیما بود
۷- رونوشت و نسخه اضافی - خبرگزاری دانشجویان ایران - معتقد به چیزی
۸- میوه قابل خوردن - پدر آذری - دانه سحرآمیز
۹- بین دو کوه - کشتزار - واژه
۱۰- ضمیر اشاره برای نزدیک - پیروز شدن - سوراخ و روزنه
۱۱- محصول مرداب - شهرانگور در اصفهان - مانند - پنهان کردن
۱۲- نقیض «کندی» - از هوا می‌گیرند! - مرطوب
۱۳- گستاخی - چهره پرداز - بعضی‌ها آب در آن می‌کوبند
۱۴- نوعی اسباب بازی - برای کامیابی داشتن آن لازم است - دیوار بلند
۱۵- تشکیلات اداری - شرکت بریتانیایی تولید کننده خودروهای لوکس

عمودی:

۱- نوعی نان و شیرینی - از نوشت‌افزارها
۲- پدیدآورنده شعر آزادامریکا - شاعر ایرانی سده چهارم - نیروها
۳- کیسه‌کش حمام - زدن نبض و قلب - اندازه لباس
۴- دلسردی - آمرزیده شده
۵- مرز میان دو چیز - بلوغ روانی - دست پیمان
۶- شهر «ترکیه» - کمیت - تعمیر کردن بنا - قلم انگلیسی
۷- دستگاه رادار - عدد فوتبالی - باران ریزه
۸- سمت چپ - گلی زیبا و رنگارنگ - بالین
۹- شهر گلادیاتورها - سبزی خوشبو - مؤسس سلسله ایلخانیان
۱۰- بوی ماندگی - کنکاش - حجم هندسی! - ثروت
۱۱- فولدر - شهر ترکستان قدیم - گل عشاق
۱۲- نمایندگی - سند و قرارداد
۱۳- لینت - هوش و استعداد فوق العاده دارد - بزرگ‌ترین پیمان نظامی
۱۴- بی‌درنگ - واحد ساختمانی کوچک - بحث داغ مسابقات ورزشی
۱۵- نوعی کالباس - حلال کاغذی مشکلات!

جدول ویژه

افقی:

۱- سریالی از احمد کاوری - مرکز «لیختن‌اشتاین»
۲- جایز - بزرگ‌تر از قلوه سنگ - جنس
۳- کشور «نایروبی» - گلی زینتی - پیک
۴- شهر «پاکستان» - عددی یک رقمی - نشانی
۵- پسوند نسبت - پاکت پلاستیکی - نرمی - فرد
۶- خواندنی‌های مدرسه - اجراکننده - ضد «کیفی»
۷- کلمه سؤالی - غارت - فرماندهان
۸- عضو چشم - دندان فیل - جمع مسکن
۹- گروبستن - نابودی - تحریک عصبی
۱۰- متحیر - همگی - معروف
۱۱- لقب «الکس فرگوسن» - عضو صورت - هراس - آقای آلمانی
۱۲- از صنایع دستی جنوب - حرف مشایعت - وسیله دست نقاش
۱۳- از حواس پنجگانه - کم دل - سراپرده
۱۴- فرو بردن لقمه - پسر کارن دوم - کلام تأسف
۱۵- از روستاهای خوش آب و هوای سوادکوه - غذای اصفهانی

عمودی:

۱- این فلز رادیواکتیو به کندی در هوا اکسید می شود - تابلوی «پیکاسو»
۲- نخستین میزبان بازی های المپیک - جوی‌ها - صدا
۳- پرستار کودک - جامه ای که تار و پود آن از حریر باشد - مالیات مرزی
۴- از کشورهای اروپای شرقی - نوشیدنی محبوب
۵- جوی خون - شهر «برزیل» - تدارک دیدن
۶- هالوژن مایع - بی‌دوام - سخن‌چین - ضمیر خودخواه
۷- جمعه - ثروتمندان - حرف فاصله‌انداز
۸- فرقه - آیین‌های سنتی - میان دوزخ و بهشت
۹- پول «آلبانی» - یکدندگی و سرسختی - گلخانه
۱۰- پارو - نام پسرانه - بازیکن هم‌تیمی - مانند
۱۱- جنس برخی از ظروف آشپزخانه - راندن - خرمای سیاه
۱۲- فیزیکدان بزرگ عصر رنسانس - دلجویی
۱۳- دنبال - صفت ابروی زیبا - جایگاه
۱۴- خروس مازندرانی - بالای کوه - دو خط یک زاویه
۱۵- رئیس جمهور پیشین ارمنستان - تنها سنگ معدن کروم

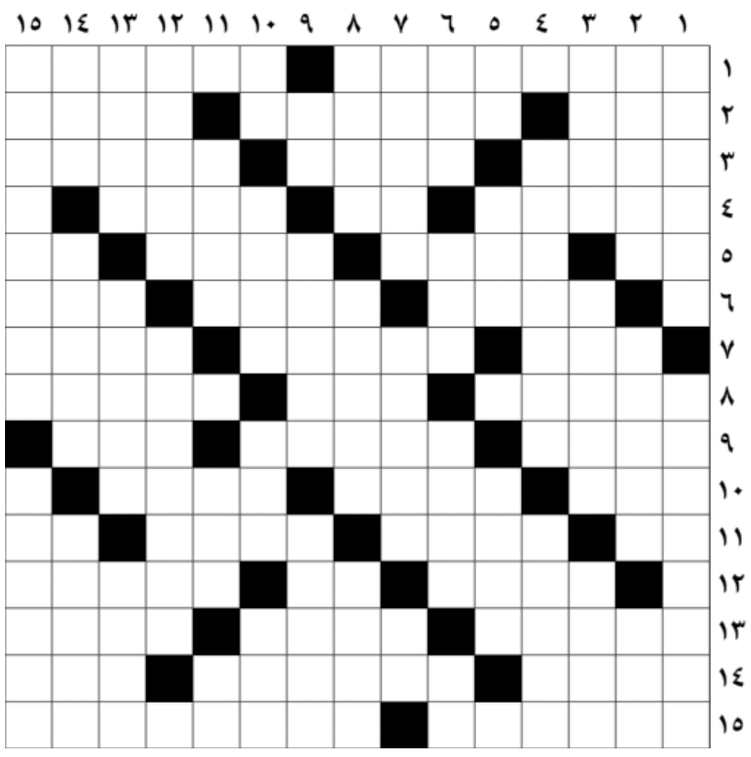

حل جدول عادی شماره ۸۰۷۳

حل جدول ویژه شماره ۸۰۷۳